

Узори младих престали да буду спортисти, а постали – навијачи

Како су навијање и насиље постали синоними

Данас се навршава тачно 16 година од како је група скинхедса и навијача Рада, у центру Београда убила тринаесто-годишњег Душана Јовановића. Његове убице данас се налазе на слободи, а Стеван Филиповић, редитељ филма „Шишање“, који почиње сценама овог бруталног убиства и завршава сценом убиства француског навијача Бриса Татона, ватрени је борац против предра суда да су хулигани деца разведених родитеља која потичу из сиромашних породица и бирају погрешан начин борбе за своје место под сунцем.

„Сигурно је да међу хулиганима постоје и таква деца, али филм 'Шишање', који је базиран на неколико истинитих прича, управо говори о томе да се тој у армији навијача налази и сјајни млади математичар и врхунски интелектуалци. Такође се занемарује чињеница да су се навијачи користили у различите сврхе, а држава и данас подржава 'своје' насилнике – Миладин Ковачевић, који је брутално претукао свог факултетског колегу на спортском терену, до краја је био финансијски подржан од стране ове земље”, истакао је Филиповић на јучерашњој конференцији магазина „Браво“, под називом „Teen talk“.

Слободан Георгијев, новинар недељника „Време“ и ватрени навијач Звезде, сматра да је проблем настао оног тренутка када су узори младих престали да буду спортисти, а постали – навијачи.

– Навијачке групе организоване су као врло строге организације које имају јасну хијерархију – имате пет генерала испод којих се налазе команданти који наређују армији навијача. Млади од 13 до 19 година су навијачка „радна снага“ која некоме треба да дилује дрогу, некоме да разбије главу, а некоме да лепи политичке плакате. Када са трибина чујете скандирање: „Уби Хрвата да Шиптар нема брата”, селектор националне репрезентације по завршетку утакмице са одушевљењем констатује да је подршка публике била дивна. Врх државе себи дозвољава да се састаје са вођама навијачких група, а ја бих баш волео да бар једном прочитам у медијима о чему су они разговарали – истакао је Георгијев.

„За разумевање насилничког понашања у групи битне су две ствари – лична одговорност се губи и преноси на групу, а добија се осећај моћи и илузија да лоше ствари пролазе некажњено. Када схвате да не постоје санкције за лоше понашање у групи, деца губе мотивацију да се лепо понашају”, нагласила је Тања Маровић, психолог и психотерапеут у „Дечјем селу” у Сремској Каменици.

Њена колегиница и школски психолог Мајда Марић додаје да се тинејџерима стално шаље порука да је свет непријатељско место и да због тога треба да пронађу „свог” непријатеља. Она

Навијачке групе су организације које имају јасну хијерархију – пет генерала испод којих се налазе команданти који наређују армији навијача

подсећа на једну од законитости социјалне психологије, која гласи: највећи је степен насиља између сличних група, било да су у питању навијачи Звезде и Партизана или Срби и Хрвати.

„Када много личите на некога, онда не знате ко сте. Зато имате потребу да уништите и згазите другог”, упозорила је Мајда Марић.

Председник Рукометног клуба Војводина Милан Ђукић констатовоао је да наша земља у свету све више постаје препознатљиви по навијачима са трибина, а све мање по успесима колективних спортова. Он је упозорио да криминалци користе трибине на стадионима ради организованог вршења кривичних дела – најчешће за диловање дроге, хулигани долазе да би излечили комплексе, а прави навијачи постају мањина.

„Само током ове године у Новом Саду малолетници су извршили чак 586 кривичних дела, а млађи од 14 година учествују са десет одсто у општој стопи криминалитета. Ја мислим да су навијачи добро проучили наше законодавство и знају да су млађи од 14 година кривично неодговорни – зато их делегирају за вршење тешких кривичних дела”, упозорава Ђукић.

К. Ђорђевић

